

Zápis ze setkání u „kulatého stolu“ v rámci komunitního plánování sociálních služeb na Kralovicku Senioři, osoby se zdravotním postižením

Datum: 8. 6. 2021

Místo konání: Městské kulturní středisko, Na Palcátech 352, Kralovice

Přítomni:

Burdová Hana (MÚ Manětín)
Dolejš Dominik (Tichý svět)
Faitová Lenka (MÚ Plasy)
Formánek Libor (DSP Kralovice)
Jungová Markéta (Centrum Hájek)
Kadlčíková Irena (MPSV)
Koudelová Veronika (CPOS Město Touškov)
Krpejšová Martina (Global Partner Péče)
Křemenák Jiří (obec Nečtiny)
Kučerová Alena (MÚ Kralovice)
Kulhánek Vladimír (město Kozlany)
Kunešová Erika (KÚ Plzeňského kraje)
Kůsová Barbora (Raná péče Kuk)
Menclová Monika (Diakonie ČCE)
Pechmannová Lenka (VIDA centrum)
Popel Karel (město Kralovice)
Salfický Rudolf (DSP Kralovice)
Sevelková Eva (CPOS Město Touškov)
Steifová Jana (SŠ Kralovice)
Šimlová Eva (město Kaznějov)
Urbanová Veronika (Pečovatelská služba města Plasy)
Valachová Jarmila (MÚ Kralovice)
Vojáčková Zuzana (AMD ČR)
Záhrobský Jiří (obec Mladotice)
Eberlová Tereza (CpKP ZČ)
Hrečinová Prodanová Marie (CpKP ZČ)
Kavalírová Tereza (CpKP ZČ)

Program setkání:

1. Informace k aktualizaci krajského komunitního plánu
2. Problémy a nedostatky v sociální oblasti na Kralovicku
3. Zaměření průzkumů potřeb
4. Různé a diskuze

Ad 1. Informace k aktualizaci krajského komunitního plánu

V úvodu setkání byli všichni přítomní přivítáni, byl představen realizační tým projektu a koordinátorka komunitního plánování soc. služeb Krajského úřadu Plzeňského kraje paní Ing. Erika Kunešová, která omluvila náměstkyni hejtmanky Plzeňského kraje pro oblast sociálních věcí pana Rudolfa Špotáka. Dále byl nastíněn program setkání a bylo připomenuto, co bylo předmětem minulých pracovních skupin (SWOT analýza, vize).

Následně si vzala slovo paní Kunešová, která má společně s paní Najmanovou na starosti plánování sociálních služeb na krajské úrovni. Poděkovala CpKP za možnost zapojit se do komunitního plánování na regionální úrovni. Paní Kunešová vyjádřila radost z účasti zástupců samospráv, neboť i obce mají povinnosti v souvislosti s plánováním sociálních služeb.

Dále paní Kunešová sdělila, že PK má dva strategické dokumenty, a to střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Plzeňského kraje a akční plán sociálních služeb, který je prováděcím dokumentem ke střednědobému plánu. Oba tyto dokumenty si žádají aktualizaci. Akční plán byl prodloužen (z roku 2020 na rok 2021) a je potřeba ho upravit dle potřeb obcí, poskytovatelů i uživatelů služeb a jejich poptávky. Kraj má ze zákona povinnost sociální služby plánovat.

Zároveň připomněla informaci, že je aktuálně **otevřen vstup do sítě sociální služeb Plzeňského kraje pro rok 2022 a je možnost do 21. 6. 2021 podat žádost** (pro vstup do rozvojové sítě či pro přesun z rozvojové do základní sítě). Služby v základní síti jsou ze zákona financované, a to pro ně představuje jistotu, že nezůstanou bez finančních prostředků. Rozvojová síť by měla být pro služby zhruba ročním přechodem do sítě základní. Tato doba slouží k dostatečnému získání prostředků, jaké bude potřeba vynaložit na tu danou službu (zdroje ze státního rozpočtu, samosprávních rozpočtů, evropské prostředky, uživatel a jeho příspěvek na péči atd.). Také uvedla, že vstup do těchto sítí musí být v souladu s prioritními a průběžnými opatřeními, která jsou nastavena v akčním plánu rozvoje sociálních služeb v Plzeňském kraji. Průběžná opatření je třeba aktualizovat dle informací získaných od obcí s rozšířenou působností a z jednání pracovních skupin, která proběhnou po celém území PK. Pro **přestup z rozvojové sítě do sítě základní je nyní prostor pro těchto 7 služeb: denní stacionáře, intervenční centra, osobní asistence, odlehčovací služby terénní, pečovatelskou službu, ranou péči a tlumočnické služby**. Na území **Kralovicka** byly jako prioritní služby označeny: **denní stacionář, odborné sociální poradenství (dluhová problematika) a SAS pro rodiny s dětmi**. Cílem dnešního setkání je zjistit, zda potřeba těchto služeb stále trvá nebo již byla pokryta a jakým způsobem.

Paní Kunešová dále informovala, že veškeré informace jsou zveřejněny na portálu Plzeňského kraje (<https://socialnisluzby.plzensky-kraj.cz/Article/Details/316>), na který mohou jak poskytovatelé, tak obce vkládat své příspěvky. Pokud by na portál někdo neměl přístup, je možnost se individuálně spojit s KÚ PK a přístup mu bude poskytnut. V případě potřeby je možné kontaktovat paní Eriku Kunešovou (erika.kunesova@plzensky-kraj.cz, 724 036 384) nebo paní Martinu Najmanovou (martina.najmanova@plzensky-kraj.cz, 733 698 643).

CpKP poté shrnulo, že poskytovatelé služeb s nedostatečnými kapacitami mohou podat do 21.6.2021 žádost do rozvojové sítě, případně do základní sítě, čemuž vždy předchází vyjádření potřebnosti dané služby. Každá obec by se měla vyjádřit, buď sama nebo prostřednictvím ORP, že službu na svém území potřebuje.

Ad 2. Problémy a nedostatky v sociální oblasti na Kralovicku

CpKP představilo problémy a nedostatky, které vzešly z úvodního mapování sociální situace v regionu, analýz, SWOT a vizí. Záměrem setkání je dozvědět se, zda jsou zjištěné nedostatky

skutečně vnímány jako problém, zda máme o nich dostatek informací nebo je potřeba shánět nějaká další data, či pozvat někoho, kdo s danou problematikou má nějaké zkušenosti.

Dále CpKP informovalo, že jsou v projektu finance na zpracování letáků s informacemi o sociálních službách nebo sociální problematice včetně jejich tisku a distribuce. Bylo by dobré letáky zaměřit na cílovou skupinu, která nemá informace o sociálních službách nebo k nim má omezený přístup.

Jednotlivé zjištěné nedostatky za cílovou skupinu seniory a osoby se zdravotním postižením:

- **Region není dostatečně pokrytý terénní pečovatelskou službou (31 obcí ze 44)**
 - Město Kaznějov sdělilo, že by chtěli rozšířit pečovatelskou službu do okolních obcí. Zajímá je, jakým způsobem nastavit pravidla financování pro obce a zda je možné, aby PK vytvořil nějaký manuál (metodické doporučení) pro stanovení výše příspěvku použitelný pro obce.
 - Paní Kunešová odpověděla, že je potřeba finančního propojení samotných uživatelů i dané obce. Individuálně nabídla možnost obrátit se na KÚ Plzeňského kraje (odbor sociálních služeb) pro nastavení modelu spolufinancování obcí.
 - Město Kaznějov uvedlo, že zatím klienty nemá, jen o tom uvažují. Rádi by však službu poskytovali i mimo Kaznějov, nemůžou však na to doplácet.
 - Paní Kunešová odpověděla, že zřejmě nepůjde sjednotit výše příspěvku obcí na pečovatelskou službu v celém kraji, neboť každý region je jiný, jinak starý apod. – je to individuální záležitost.
 - PS města Plasy sdělila, že mají stejný problém. Mohou poskytovat službu jen na určitém území, starostové se na ně obrací a oni neví, za jakou cenu můžou službu nabídnout, neboť jiná PS chce vyšší částku a obce jí nezvládají platit. Stačil by obecný pokyn, jak financování služby nastavit, aby starostům nepřišla levná/drahá a bylo to spravedlivé, se stejnými pravidly pro všechny.
 - CpKP potvrdilo, že tomu tak skutečně je a že by daný obecný pokyn byl prospěšný, jak pro poskytovatele pečovatelské služby, tak pro obce, které by pečovatelskou službu pro své občany využívaly. **Ideální by bylo, kdyby PK vydal doporučení či metodický pokyn, který by obsahoval stanovení minimální hranice výpočtu nebo nějaký kalkulační vzorec financování pečovatelských služeb pro obce.**
 - Aktuálně se v rámci komunitního plánování sociálních služeb jedná s poskytovateli pečovatelské služby v regionu o možnosti rozšiřování na další území. Bylo také dohodnuto provedení depistáže u občanů 80+ v Kaznějově sociální pracovníci MÚ Plasy. K tématu pokrytí regionu pečovatelskou službou bude po prázdninách uspořádáno společné setkání.
- **Pečovatelská služba je nejčastěji poskytována jen v pracovních dnech a jen do odpoledních hodin (vyjma Kralovic a Žihle)**
 - CpKP položilo dotaz týkající se provozní doby pečovatelských služeb, resp. jejich kapacit, jestli PK počítá s tím, že se služby budou vzhledem k potřebám klientů rozvíjet a zda je v tom podpoří.
 - Paní Kunešová odpověděla, že je třeba počítat s vyššími prostředky, ale že se k tomu kraj postaví a zároveň žádá o finanční spoluúčast i obce.
- **Region není dostatečně pokrytý terénními službami (hospicová péče, ošetrovatelské služby)**
 - Global Partner Péče uvedla, že jsou novým celorepublikovým poskytovatelem terénních odlehčovacích služeb – Plzeňský kraj je druhý nejhorší kraj z hlediska zajištění odlehčovacích služeb (pouze 2 poskytovatelé: Oblastní Charita Sušice, Domov – plzeňská hospicová péče). Plánují otevřít 3 pobočky s tím, že se zaměřují zejména na malé obce, se kterými chtějí vytvořit partnerství. **Na Kralovicku by chtěli od 1. 1. 2022 otevřít pobočku (terénní odlehčovací služba, ambulantní poradenství pro pečující).**

- ***Nedostatečná kapacita domova pro osoby se zdravotním postižením***

- Dům sociální péče Kralovice (DSP Kralovice) uvedl, že aktuálně má domov se zvláštním režimem 13 akutních žádostí a domov pro osoby se zdravotním postižením 20 akutních žádostí – nyní jsou služby kapacitně naplněny. DSP Kralovice chystá navýšení kapacity o 30 lůžek, zatím však zvažuje, u které ze svých služeb. Nyní mají kapacitu 90 lůžek, do 2 let ji však chtějí navýšit, proto musí proběhnout přístavba (minimálně jeden pavilon v příštím roce). Celková investice je cca 350 milionů, 1. část je vyčíslena na 140 milionů (z velké části bude financovat kraj).
- Co se týče možnosti zajištění pobytové odlehčovací služby, uvedla organizace, že tato poptávka stále trvá. Je ale náročné služby registrovat a odlehčovací služba by byla jejich 4. služba (administrace a ostatní procesy jsou náročné).
- Paní Kunešová informovala o tom, že v souvislosti s novelizací zákona o sociálních službách je v plánu sloučit pobytové služby sociální péče do jedné služby, což by významně zjednodušilo proces registrace a administrace.
- CpKP vzneslo dotaz na kraj, jaká je situace v ostatních DZR a domovech pro OZP ohledně kapacit. – Paní Kunešová potvrdila, že i v jiných ORP jsou kapacity naplněny a volá se po rozšíření těchto služeb.

- ***Absence místní služby domov pro seniory a chybějící kapacita domovů pro seniory mimo ORP Kralovice***

- DSP Kralovice uvedl, že v rámci rozšiřování své kapacity prostřednictvím rekonstrukce uvažují o třetí službě, která v regionu zcela chybí – domov pro seniory. Zatím však nerozhodli, jak budou kapacity jednotlivých služeb rozděleny.

- ***Absence ambulantní sociální služby typu denní stacionář pro seniory a osoby se zdravotním postižením***

- Centrum Hájek uvedlo, že jsou sice dál od Kralovic, ale nabízí celkem 4 služby zaměřené na děti se zdravotním postižením. Konkrétně denní stacionář nyní využívají 2 děti z Kaznějova (do 18 let), s rodiči se setkávají v Plzni. Zároveň uvedlo, že jsou v Plzeňském kraji jediná a vzhledem k tomu, že s nimi nespolupracuje žádná pojišťovna, je financování služby dost náročné (hledají dárce, sponzory, nadace). Služba ale není využívána každý den, některé děti kombinují denní stacionář se školkou (např. 2 dny stacionář, 3 dny školka). Kapacita denního stacionáře je 15 osob, nyní budou žádat o navýšení o 2 osoby.
- Pracovnice soc. odboru MÚ Kralovice uvedly, že denní stacionář není v ORP dostupný. Myslí si také, že o této službě lidé ani neví, určitě by ji ale využívali. Lidé se zdravotním postižením jsou často izolovaní doma a nejsou tím pádem ani vidět. Vyjdou třeba zvláštní školu a zůstávají doma v péči rodičů. Zároveň je v souvislosti s touto službou důležité hledisko místní dostupnosti – dostupnost Centra Hájek z kralovického regionu není dobrá a pro zájemce o službu může být bariérou pro její využití.
- Diakonie ČCE – Středisko celostátních programů a služeb uvedlo, že dostupnost denního stacionáře je opravdu velmi důležitá, zároveň financování této služby je velmi vysoké. Odlehčovací služba Centra Hájek je opravdu jediná v kraji pro osoby mladší 18 let a je potřeba tyto služby rozšiřovat. S tímto tvrzením souhlasí i VIDA centrum a dodává, že tento problém řeší v rámci své služby často.
- CpKP vzneslo dotaz, jestli je na Kralovicku poptávka nebo potřeba denních stacionářů pro seniory. – DSP Kralovice uvedl, že zaznamenal spíše poptávku po odlehčovací službě, přičemž odkazují na Horní Břízu.
- Také se objevují dotazy ohledně hlídání malých dětí např. na 5 hodin. Pracovnice MÚ Kralovice sdělily, že už nemají takový přehled o počtech osob – dříve dávky řešil sociální odbor a měl

přehled přes zajištění kompenzačních pomůcek atd., nyní to ale řeší ÚP, takže se k informacím pracovnice dostávají velmi těžko.

- CpKP shrnulo, že **potřeba denního stacionáře na Kralovicku je spíše pro děti se zdravotním postižením** a na příštím setkání by se mohla více prodiskutovat potřebnost této služby a její možné zajištění.

- ***V domech s pečovatelskou službou není dostatečný počet bytů***

- CPOS Město Touškov uvedlo, že žádosti o byty sice jsou, ale klienti momentálně nechtějí nastoupit, jedná se o žádosti do budoucna. Problémem je spíše poptávka po bytech pro manželskou dvojici, kterých je málo – pokud jeden z manželů odejde, zůstává druhý sám ve větším bytě. Chybí tedy zejména byty pro manželské dvojice (Žihelsko).
- Obec Mladotice se vyjádřila, že již třetím rokem čekají na dotaci na výstavbu komunitního domu pro seniory, kde by bylo 19 bytů, z toho 2 pro manželské dvojice. Vše mají naplánováno, chybí jim pouze finanční podpora, bez které komunitní dům nevybudují. Nyní využívají službu CPOS Město Touškov (Žihelsko) a jsou spokojeni. Chtěli by, aby právě tato pečovatelská služba pak poskytovala službu v jejich komunitním domě.
- Město Kozlany sdělilo, že se v jejich katastru (část obce Dřevce) nachází velký kulturní dům ve vlastnictví zemědělského družstva (3 sály + kuchyně), který se nyní nevyužívá a je na prodej. Objevil se vážný zájemce, který by z objektu vytvořil ubytovnu pro agenturní dělníky, město však doufá, že by kulturní dům mohl být využit jiným způsobem a žádá Plzeňský kraj o pomoc. Pan místostarosta se bude účastnit i druhého „kulatého stolu“ po obědě, na kterém již bude náměstek hejtmanky přítomen a kde bude možné s náměstkem situaci projednat.

- ***Chybějící služby pro pečující rodiny (pobytová odlehčovací služba, podpora vzdělávání neformálních pečujících, služby umožňující odlehčení pro rodiny pečující o dítě se zdravotním postižením)***

- CpKP sdělilo, že např. osobní asistenci by na Kralovicku mohl poskytovat spolek Hewer, který má celokrajskou působnost. Služba působí převážně v Plzni a jejím okolí a potýká se s plnými kapacitami. Pokud tedy nedojde k navýšení kapacit, nemohou se rozšířit více do regionů v kraji. Opět tedy narážíme na potřebu zvyšování kapacit a větší finanční podporu služeb.
- Pracovnice soc. odboru MÚ Kralovice uvedly, že řešíme rodiny pečující o děti se zdravotním postižením, ale je potřeba si uvědomit, že rodiny stárnou, z pečujících osob se stávají senioři, kteří sami potřebují pomoc, a z dítěte dospělý člověk stále závislý na péči druhé osoby. Ideální by tedy byla služba, která by se zaměřila na obě cílové skupiny.
- Takovéto pobytové zařízení, kde by mohli být umístěni stárnoucí rodiče spolu se svým zdravotně postiženým dítětem, o které pečují, je již uvedeno v průběžných opatřeních akčního plánu. Paní Kunešová uvedla, že nyní nedokáže v této věci odpovědět.
- Diakonie ČCE – Středisko celostátních programů a služeb informovala, že se rozšířila do kraje podpora pečujících v rámci projektu „Pečuj doma“ od Diakonie, kterou má v Plzni na starosti paní Kalistová. Zatím se o projektu asi moc neví, protože se rozšířili v covidové době (spíše je to pro seniory, ale dokážou pomoci i ostatním).
- Global Partner Péče uvedla, že tato potřebnost je i v národním akčním plánu ČR. Podpora pečujícím chybí a je zde velký zájem ze strany rodin. Měl by to být impuls pro instituce, aby se taková služba zavedla a rozšířila. Bylo by dobré udělat příští setkání s možností připojit se online, aby se mohli zapojit i neformální pečující, kteří musí zůstat doma s těmi, o které pečují.
- CpKP odpovědělo, že tato možnost je určitě na místě. Další možností také je setkat se s pečujícími osobami mimo „kulaté stoly“ a prodiskutovat s nimi jejich potřeby a tyto výstupy potom projednat

na dalším společném setkání, „kulatém stolu“. Zároveň pro kontaktování těchto pečujících osob bude nezbytná spolupráce s poskytovateli služeb a obcemi.

- ***V regionu nepůsobí služba pro lidi se závislostmi, která s nimi pracuje***
 - CPOS Město Touškov sdělilo, že se v rámci služby setkává více s klienty se závislostí na alkoholu (zejména Žihelsko, Kralovicko), se kterými je náročné pracovat. Jsou často agresivní a musí pak kvůli tomu dojít k rozvázání smlouvy, protože je ohrožen personál.
 - CpKP uvedlo, že většina služeb zabývající se službami pro závislé působí pouze v Plzni (celokrajský problém). Bylo by ale možné propojit se s Centrem protidrogové prevence a terapie a zjistit, jak by šla tato situace řešit.
- ***V budovách obcí na území Kralovicka jsou bariéry – úřady, veřejně přístupná místa, ZŠ praktická, komunikační bariéry aj.***
 - Zároveň CpKP dodalo, že lidé si s bariérami na obcích umí poradit tak, aby nečily potřebné „služby“ nedostupné. Některé obce také mají v plánech bariéry na svých územích řešit.
 - K bariérám v komunikaci Tichý svět sdělil, že terénně poskytují služby pro osoby se sluchovým postižením na celém území kraje. Nabízí osobní setkání s klientem na místě, překlady do znakového jazyka, tichou linku, tlumočnicka či propojení s tlumočnickem prostřednictvím videohovoru. Služby jsou určeny např. i seniorům, kteří hůře slyší. Vůči klientům není komunikace „přes papírky“, která se nejčastěji na úřadech odehrává, ideální – každý má právo na informace a není vhodné hendikepovaného omezovat. Zároveň uvedl, že informovanost obcí je pro jejich službu klíčová a bude rád, když budou obce jejich služby využívat či je pomohou občanům zprostředkovat.

Ad 3. Zaměření průzkumů potřeb

V rámci projektu je v plánu realizovat 2-3 průzkumy potřeb konkrétních cílových skupin. Konkrétní témata a zaměření průzkumů vzejdou z potřeb regionu a z jednání pracovních skupin. Možným námětem pro cílovou skupinu senioři/osoby se zdravotním postižením je **průzkum potřeb osob se sníženou soběstačností a pečujících osob v obcích, které nejsou pokryty pečovatelskou službou.**

Ad 4. Různé a diskuze

- Global Partner Péče vznesla dotaz, zda Plzeňský kraj plánuje nějaké individuální dotace pro ty služby, které nyní budou vstupovat třeba do rozvojové sítě, nebo pro podporu rozvoje stávajících poskytovatelů. – Paní Kunešová odpověděla, že kraj má více dotačních titulů, jedním z nich je např. titul pro pečovatelské služby. Nezná však všechny malé dotační tituly, ale kraj takovýchto individuálních titulů vypisuje během roku několik.
- Global Partner Péče vznesla další dotaz – zda Plzeňský kraj plánuje společné setkání starostů z mikroregionů, neboť problémy jsou velké a totožné z hlediska osob se zdravotním postižením. – Paní Kunešová odpověděla, že starostové jsou opakovaně obesíláni a zváni na setkání pracovních skupin, ale zájem je bohužel minimální (třeba jen z POÚ). Nedaří se je zaujmout, protože starostové mají spoustu dalších starostí, co musí řešit a řada z nich je neuvolněných.
- CpKP zmiňuje, že plánuje setkání i se starosty i poskytovateli k problematice zajištění služeb pro seniory a OZP v souvislosti s nepokrytým územím terénními službami sociální péče a čas bude uzpůsoben možnostem neuvolněných starostů, tedy spíše v odpoledních hodinách.
- DSP Kralovice by chtěl informovat Plzeňský kraj, že se začínají objevovat klienti s postcovidovým syndromem (i mladšího věku), kteří bývali soběstační a nyní jsou závislí na péči 24 h denně. Dále se nově objevují i lidé bez domova, kteří pobírají hmotnou nouzi, nepotřebují

tolik službu, ale spíše nějaké pobytové zařízení. – CpKP dodalo, že i toto pobytové zařízení, pro osoby bez domova se sníženou soběstačností a často se zdravotními handicapami z důvodu závislosti, je uvedeno v průběžných opatřeních akčního plánu.

- CpKP připomnělo, že v rámci komunitního plánování se zaměříme také na informovanost o sociálních službách, a nabídlo poskytovatelům, že je možné zasílat články o službách, které chtějí zveřejnit, a CpKP zprostředkuje jejich uveřejnění v obecních zpravodajích v regionech, kde aktuálně působí. Dále plánuje zařadit prezentace jednotlivých sociálních služeb do programu na další společná setkání a v rámci KPSS je také možné zpracovat letáky o vybraných sociálních službách, např. o nabídce terénních služeb péče, a distribuovat je v regionu.
- Ostatní neprobrané body (oblast zdravotnictví, dopravy, informovanosti, bydlení a další průřezová témata) budou předmětem diskuze na dalších setkáních, která se uskuteční po prázdninách.

Zpracovala: Tereza Kavalírová, CpKP ZČ

Ověřila: Tereza Eberlová, CpKP ZČ

Dne: 16. 6. 2021